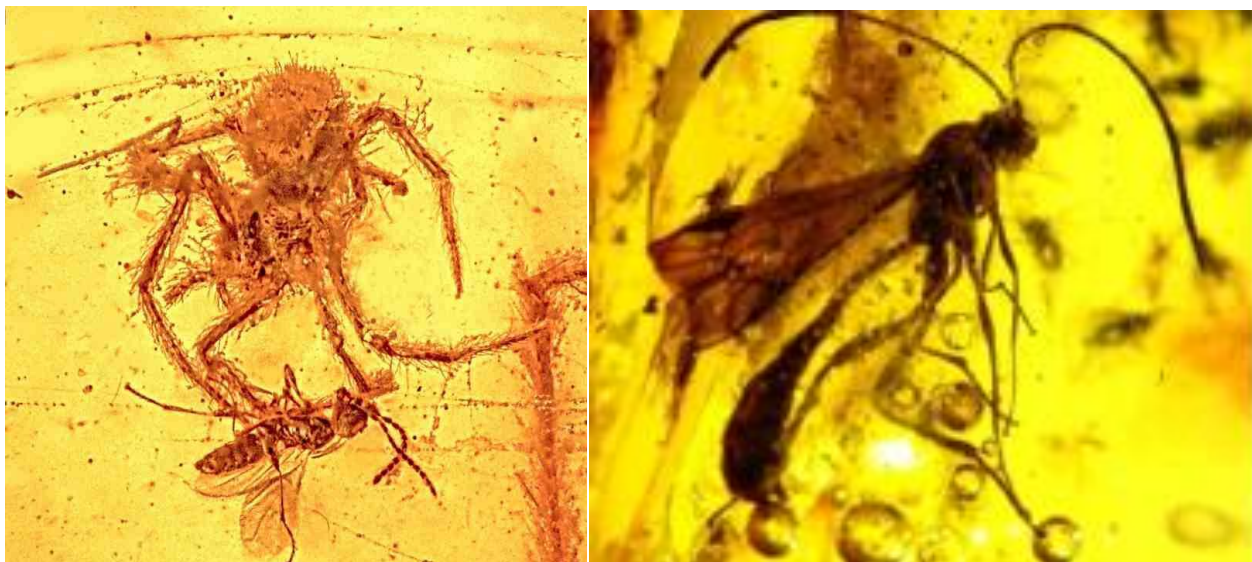

รู้จักกับ อำพัน (Amber) ฟอสซิลแคปซูลกาลเวลาจากโลกดึกดำบรรพ์ ที่น่าสะสม (ตอนที่ 1 - แนะนำ basic)

อำพัน (Amber) หรือที่คนเล่นแร่บางคนเรียกว่า Succinite นั้น เป็นหนึ่งในสิ่งที่เรียกได้ว่าเป็นฟอสซิลชนิดหนึ่งที่มีความนิยมเนื่องจากเกิดมาจากยางของต้นไม้ที่เกิดการ Polymerize ผ่านกาลเวลานับหมื่นๆถึงหลายล้านปีจนเกิดเป็นก้อนฟอสซิลกึ่งอัญมณีอันสวยงามที่เป็นที่ชื่นชมและต้องการโดยนักสะสมทั่วโลก

อำพันนั้นไม่ได้รับความนิยมสะสมจำกัดอยู่แค่ในกลุ่มคนสะสมฟอสซิลเท่านั้น แต่กลุ่มคนที่สะสมอัญมณี และ หินแร่ ก็ให้ความนิยมสะสมอำพันกันไม่น้อยเลยทีเดียว ในหมู่คนสะสมฟอสซิลที่มีอำพันใน Collection นั้นคาดว่าจะมีไม่น้อยที่หันมาสนใจเก็บสะสมอำพันเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากหนังเรื่อง Jurassic Park ที่มีอำพันที่มียูงที่เป็นกุญแจสำคัญในการทำโคลนนิ่งไดโนเสาร์ขึ้นมา อำพันที่มีสิ่งมีชีวิตอยู่ข้างใน (Inclusion) จึงเป็นที่ชื่นชอบโดยคนสะสมฟอสซิลจำนวนไม่น้อย เพราะมันเปรียบเสมือนฟอสซิลที่เป็นแคปซูลกาลเวลาที่ได้แช่แข็งเหตุการณ์ในยุคดึกดำบรรพ์เอาไว้ โดยในอำพันนั้นเราสามารถเห็นสิ่งมีชีวิตเล็กๆในสภาพที่มีความสมบูรณ์ในเชิงชีวภาพในอิริยาบถต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการล่าเหยื่อของแมลง, การผสมพันธุ์ หรือ การพยายามดิ้นรนเอาตัวรอดของสิ่งมีชีวิตในวาระสุดท้าย เป็นต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นเหตุการณ์ในช่วงเวลานั้นในแบบที่ฟอสซิลที่เป็นโครงกระดูกหรือแผ่นพิมพ์ที่มีรอยของสิ่งมีชีวิตส่วนใหญ่นั้นไม่สามารถทำได้ครับ

แต่ที่ผมไม่ได้เขียนเกี่ยวกับอำพันใน series บทความแนะนำฟอสซิลที่เหมาะสมกับคนเริ่มสะสมก่อนหน้านี้ก็เพราะว่า ในมุมมองของผมนั้นอำพันถึงแม้ว่าจะไม่ใช่ฟอสซิลที่หายากหรือมีราคาแพง แต่ก็เป็ฟอสซิลอัญมณีที่มีความท้าทายในการสะสมเนื่องจากมีหลากหลายประเภท อีกทั้งยังมีอำพันแท้อำพันเทียมอีกมาก ที่ดูไม่ง่ายเลยสำหรับคนที่เพิ่งเริ่มสะสมและไม่เชี่ยวชาญ และการศึกษาเรื่องกายวิภาคของแมลงดึกดำบรรพ์นั้นมันไม่ใช่เรื่องง่ายๆเลย ซึ่งแม้แต่ตัวผมเองก็ยังไม่เชี่ยวชาญเรื่องนี้ครับ จึงขอออกตัวไว้ก่อน แต่ผมก็ได้มีโอกาสในการหาข้อมูลเกี่ยวกับการดูอำพันมาจากผู้รู้มาบ้าง และในบทความนี้ผมจะขอยุติถึงสิ่งที่ผมได้อ่านมาเพื่อแชร์ผู้อ่านเกี่ยวกับการดูอำพันครับ

รู้จักกับอำพันจากหลากหลาย ยุคสมัย และ สถานที่:

อำพันที่ได้รับความนิยมมากที่สุดเห็นจะไม่พ้นอำพันที่มาจากทางทะเล Baltic ครับ ซึ่งอำพันที่มาจากทาง Russia, Poland หรือจากแถบยุโรปตะวันออกนั้นมักจะเรียกกันรวมๆกันว่า Baltic Amber เป็นอำพันที่หาง่ายที่สุด สามารถพบเจอได้ตามชายหาดแถบฝั่ง Baltic Coast และมักเป็นอำพันที่นักสะสมเริ่มต้นซื้อเป็นชิ้นแรกๆครับ เพราะราคาไม่สูง อำพันจาก Baltic เป็นอำพันที่มาจากช่วงยุค Eocene และ Oligocene ซึ่งมีช่วงอายุประมาณ 28 ล้าน ถึง 54 ล้านปีครับ

ส่วนอำพันที่หายากขึ้นมาน้อยก็คืออำพันจากแถบอเมริกาใต้อย่าง Dominican Amber ที่จะมีราคาสูงขึ้นมาหน่อย เพราะเนื่องจากเป็นอำพันที่ต้องไปขุดหาในเหมืองในป่าอเมริกาใต้ อีกทั้งยังอาจมีพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตและพืชที่หายากกว่าที่พบใน Baltic Amber โดยอำพันจากแถบนี้จะมาจากในช่วงยุค Oligocene ถึงยุค Miocene ซึ่งมีช่วงอายุประมาณ 15 ถึง 40 ล้านปีครับ

ส่วนอำพันที่มาจากยุคไดโนเสาร์นั้นมักจะเป็นอำพันจากแถบอเมริกาเหนือและแคนาดาครับ ซึ่งอำพันในแถบรัฐ New Jersey ในอเมริกา และอำพันที่มาจาก Alberta ในแคนาดานั้นจะเป็นอำพันที่มาจากยุค Cretaceous ซึ่งเป็นยุคไดโนเสาร์ อำพันจากแถบนี้จะอยู่ในช่วงอายุประมาณ 70-95 ล้านปีครับ

แต่หนึ่งในอำพันที่อยู่ในยุคไดโนเสาร์และมีความหายากเป็นที่ต้องการของนักสะสมอำพันตัวยงมากเนื่องจากมีปล่อยมาสู่ตลาดน้อยก็คืออำพันจากพม่า และ ประเทศเลบานอน ครับ อำพันจาก 2 แหล่งนี้จะมีอายุอยู่ในช่วงประมาณ 100-120 ล้านปีครับ

ส่วนอำพันที่มีอายุมากกว่านั้น ก็จะมีอำพันที่อยู่ในยุค Triassic ที่เป็นยุคที่บรรพบุรุษของไดโนเสาร์กำลังเริ่มวิวัฒนาการเป็นสัตว์เลื้อยคลาน ขนาดตัวไม่ใหญ่มาก่อนจะมาเป็นไดโนเสาร์ตัวยักษ์ที่เราคุ้นเคยกันอยู่ทุกวันนี้ อำพันในยุคนี้จะค้นพบเจอได้ในแถบ Bavaria และอาจมีอายุเก่าแก่ได้ถึงประมาณ 250 ล้านปีครับ

จริงๆแล้วแหล่งอำพันนั้นยังมีอีกหลายแห่ง แต่อันนี้เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นบางส่วนเพื่อเป็นการแนะนำแบบคร่าวๆเท่านั้นครับ เดี่ยวในส่วนบทความต่อไปผมจะเจาะลงถึงเรื่อง อำพันแท้ และ อัมพันเกือบแท้ (Copal) และรวมไปถึงอำพันปลอมมาครับ

รู้จักความแตกต่างระหว่าง Amber (อำพันแท้ อายุมาก) และ Copal (อำพันอายุน้อย เกือบแท้):

สิ่งแรกที่คนสนใจจะสะสมอำพันควรรู้นั้น ก็คืออำพันนั้นมีทั้งแบบที่เป็นอำพันแท้ (Amber) ซึ่งจะเกิดจากยางไม้ที่เกิดการแข็งตัวกลายเป็นฟอสซิลผ่านกาลเวลามากกว่า 10,000 ปีขึ้นไปจนไปถึงอายุเป็นล้านปีก็มี และอำพันแบบยังไม่กลายเป็นอำพันตึ๊ง ซึ่งก็คืออำพันจากยางไม้ที่เกิดการ Polymerization เหมือนกันแต่มีอายุต่ำกว่า 10,000 ปีซึ่งเรียกกันว่า Copal ครับ

ทั้ง 2 อย่างนี้บอกได้ว่าแทบจะเหมือนกันแบบ 100% ไม่ว่าจะเป็นในเชิงรูปลักษณ์ สี หรือ แม้แต่แมลงข้างใน แต่เนื่องจาก Copal นั้น มีอายุน้อยกว่ามาก ซึ่ง Copal บางชิ้นอาจมีอายุเพียงหลัก 100 ปีเท่านั้น นั่นหมายความว่าแมลงหรือสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในอำพันนั้น และรวมไปถึงตัวของอำพันนั้นมักจะมาจากต้นไม้และสิ่งมีชีวิตในยุคปัจจุบันที่เราได้ในทุกวันนี้ แน่แน่นอนว่าเมื่อเทียบกับอำพันอายุมาก (Amber) ที่มาจากยางต้นไม้ที่สูญพันธุ์ไปแล้ว รวมไปถึงมีแมลงหรือสิ่งมีชีวิตในยุคดึกดำบรรพ์อยู่ด้วยนั้น ระดับความหายาก มูลค่า และคุณค่าในเชิงบรรพชีวินวิทยาจึงต่างกันมากครับ และแน่นอนมักส่งผลถึงราคาด้วยครับ

ซึ่งถ้าเป็นอำพันที่มาจากมาดากัสก้านั้นบอกได้เลยครับ ว่าแทบทั้งหมดจะเป็น Copal เพราะยางไม้ที่เป็นอำพันในมาดากัสก้านั้นจะไม่มีอายุมากพอที่จะนับว่าเป็นอำพัน (Amber) ได้ครับ นักสะสมอำพันก็ให้ระวังอำพันจากแถบนี้ให้ดีครับ

ภาพตัวอย่าง Madagascan Copal ครี

รู้จักอำพันปลอมที่ทำจากเรซินและพลาสติก:

กับอำพันอีกประเภทหนึ่งก็คือ อำพันปลอม (Fake Amber) ที่ทำมาจากพลาสติกหรือเรซินหล่อขึ้นมา และในบางชิ้นจะมีการยัดใส่แมลง เช่นยุง แมลงปอ ตะขาบ แมงป่อง หรือแม้แต่สิ่งมีชีวิตอย่างเช่นสัตว์เลื้อยคลานเข้าไป ซึ่งอำพันพวกนี้มักจะมีผิวสัมผัสที่เรียบเนียนในท่าโพสของแมลง รวมไปถึงสิ่งมีชีวิตที่มีขนาดใหญ่ มีสีสัน และ มีความสมบูรณ์ทางชีวภาพเป็นอย่างมาก ขอให้ระวังคนขายที่ขายอำพันลักษณะแบบนี้แล้วอ้างว่าเป็นอำพันดึกดำบรรพ์แท้ให้ดีๆครับ อำพันแท้นั้นสิ่งมีชีวิตข้างในจะแทบไม่มีเลยที่จะอยู่ในโพสท่าที่สวยงาม เพราะมันมักจะ ต้องพยายามดิ้นรนเอาตัวรอดจากการถูกยางสนที่หยดลงมาจับตัวมันอยู่ ดังนั้นมักจะมีอาการหรืออิริยาบถที่ดูมีการเคลื่อนไหว ตัวขด ตัวอบบางที่มีปีกหรือขาที่ดูขาดหลุดออกมาบ้าง จะไม่มีแผ่ดูสวยงามหรอกครับ อีกทั้งฟอสซิลที่อยู่ในอำพันนั้นจะไม่เม็ดสีสดเหลืออยู่ในตัวแมลง แต่มักจะดูเป็นสีดำๆน้ำตาลมากกว่าครับ ซึ่งอำพันปลอมแบบนี้มักดูออกได้ง่ายที่สุดครับ จึงไม่ค่อยน่ากลัวมากเท่าไรครับ

ภาพตัวอย่างอำพันปลอมจากจีน ที่ยัดใส่สิ่งมีชีวิตเข้าไปครับ อำพันจะดูใสไร้ตำหนิและสิ่งมีชีวิตดูหายากในโพสที่สวยงาม

แต่สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนักสะสมมือใหม่คือการแยกระหว่างอำพันแท้ๆอายุมาก (Amber) กับอำพันที่อายุน้อยอย่าง Copal ครี ซึ่งในบทความหน้าจะบอกวิธีการทดสอบดูอำพันแท้ และอำพันเทียม กับ Copal หลายๆวิธีที่ได้ศึกษามาเล่าให้ฟังนะครับ

วิธีทดสอบอำพันแท้และเทียม - อำพัน (Amber) ฟอสซิลแคปซูลกาลเวลาจากโลกดึกดำบรรพ์ ตอนที่ 3

เทคนิคต่างๆในการแยกอำพันแท้ Amber จาก Copal และอำพันปลอมเรซิน:

1.) ทดสอบด้วยแสง UV

อำพัน Amber ที่อายุมาก หากเราใช้ไฟแสง UV หรือ Black Light ส่องจะมีประกายแสงสะท้อนออกมาเป็นเฉดสีออกฟ้าหรือเขียว ในขณะที่ของปลอมที่ทำจากเรซินและพลาสติกจะไม่มีครับ ส่วน Copal นั้นอาจจะเปล่งแสงได้บ้าง แต่จะค่อนข้างอ่อนมาก โดยเฉพาะถ้าแสงที่ใช้เป็นแบบ short wave ครับ

2.) ทดสอบด้วยการลอยน้ำเกลือ

ใช้น้ำเปล่าอุ่นๆ ใส่ถ้วยในปริมาณ 200 ml แล้วใส่เกลือ 23 กรัม (อันนี้เป็นสูตรปริมาณที่เคยมีคนแนะนำมาครับ) คนจนเกลือละลายหมดไปกับน้ำ แล้วใส่อำพันที่ต้องการทดสอบลงไป อำพันแท้จะลอยน้ำ ในขณะที่ Copal หรืออำพันปลอมเรซินจะจมนครับ

3.) ทดสอบด้วยการใช้ผ้าถู

เอาผ้านุ่มๆ ถูอำพันไปมาหลายๆ ครั้ง ถ้าเป็น Copal เนื้อของมันอาจจะเกิดการอ่อนตัวและมีความเหนียวมากขึ้น ในขณะที่อำพันแท้จะยังคงความแข็งแต่จะมีกลิ่นออกมาเล็กน้อย และจะมีไฟฟ้าสถิตเกิดขึ้น ซึ่งเราสามารถใช้เศษกระดาษทิชชู มาทดสอบโดยเอาอำพันที่เพิ่งถูมาใกล้ๆ กับเศษทิชชูแล้วดูว่าเกิดไฟฟ้าสถิตหรือไม่ครับ

4.) ทดสอบด้วยเข็มฉีดยาไฟ

ลองเอาเข็มที่ฉีดยาไฟจิ้มเข้ากับผิวอำพันแล้วดูปฏิกิริยาครับ Copal และเรซินจะละลายอย่างรวดเร็ว ในขณะที่อำพันแท้จะต้องใช้เวลามากกว่าจะเริ่มละลายครับ อีกทั้งถ้าเป็นเรซินจะมีกลิ่นเค็มออกมา ในขณะที่อำพันแท้จะส่งกลิ่นอีกแบบคล้ายๆ ไม้ธรรมชาติ

5.) ทดสอบด้วย Acetone

นำ Acetone เช่นพวกน้ำยาล้างเล็บที่ใช้ล้างสีเคลือบเล็บ มาหยดใส่อำพันที่ต้องการทดสอบแล้วให้ตัวสารระเหยไป แล้วลองดูปฏิกิริยาบนผิวอำพันดูครับ ซึ่งอำพันแท้จะทนสารนี้ได้และไม่มีปฏิกิริยาใดๆ แต่ Copal และเรซินนั้นจะถูกละลายที่ชั้นผิวจนถ้าเราใช้นิ้วลองสัมผัสจะรู้สึกถึงความเหนียวหนืดติดกับผิวปลายนิ้วครับ

ซึ่งเทคนิค 5 อย่างที่บอกมาเบื้องต้นน่าจะเป็นเทคนิคที่สามารถทดสอบได้ง่ายที่สุด แต่แนะนำว่าควรใช้มากกว่าหนึ่งวิธีในการทดสอบเพื่อความชัวร์ครับ

แต่ก็จะมีอำพันปลอมชั้นสูงอีกประเภทหนึ่งครับ ที่เทคนิคที่ว่ามานี้อาจจะใช้ไม่ได้ผลครับ เพราะวิธีการปลอมชั้นสูงที่ว่านี้ ใช้อำพันจริงมาเจาะรูแล้วยัดแมลงเข้าไปในอำพัน ก่อนที่จะฉีดเรซินหรือ Copal เข้าไป ซึ่งบางทีก็จะใช้แมลงที่ยังมีชีวิตอยู่ เพื่อให้มันตายแบบต้องมีการดิ้นรน ไม่ให้โพสดูสวยผิดสังเกตครับ (โหย คนทำมันก็คิดกันได้ละ โหดชาติสตัเอาเรื่อง....) ซึ่งถ้าเจออำพันปลอมชั้นเทพแบบนี้ วิธีที่พอจะช่วยนักสะสมไม่ให้ตกเป็นเหยื่อได้ก็คือจะต้องดูแมลงและสิ่งมีชีวิตข้างในให้เป็นครับว่าเป็นสิ่งมีชีวิตปัจจุบันหรือดึกดำบรรพ์ครับ อันนี้บอกตรงๆว่าผมเองก็ยังจนปัญญาครับ เพราะยังไม่ได้ศึกษาเรื่องกายวิภาคลักษณะของแมลงดึกดำบรรพ์ได้ละเอียดขนาดนั้น ดังนั้นวิธีที่เราพอจะช่วยป้องกันได้คือต้องดูพวกแมลงในอำพันของแท้ให้เยอะๆครับ ซึ่งในบทความหน้าผมจะพูดถึงเรื่อง Inclusion หรือสิ่งที่อยู่ในอำพันชนิดต่างๆและความหายาก หาง่าย น่าสะสมของมันครับ

รู้จักแมลง, สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตในอำพันชนิดต่างๆ (Amber Inclusion Guide)

ซากสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตที่อยู่ในอำพันที่เรียกกันว่า "Inclusion" นั้นมีความหลากหลาย คุณค่า และ มูลค่าทางการสะสมที่ต่างกัน ดังนั้นสำหรับนักสะสมแล้ว นอกเหนือจากการรู้จักแหล่ง อายุ และที่มาของอำพันแล้วก็ควรศึกษาถึง Inclusion ที่อยู่ในอำพันชนิดต่างๆด้วย เพื่อที่เราจะรู้ได้ว่าของที่เราเมื่อนั้นหายากมากน้อย ราคาถูกแพงเหมาะสมกับของหรือเปล่าครับ

อย่างแรกเลยให้เราเรารู้ก่อนว่าอำพันนั้นมาจากแหล่งที่มีอายุตึกดำบรรพ์หรือไม่ หรือเป็นแค่ Copal อายุน้อยๆ ธรรมดาๆ เพราะนั่นหมายความว่าสิ่งมีชีวิตที่หรือของที่อยู่ในอำพันนั้นจะเป็นสิ่งที่สูญพันธุ์ไปแล้ว หรือสิ่งที่หาได้ในปัจจุบัน เช่นอำพันที่มาจาก Baltic นั้นจะมีแมลงหรือสิ่งมีชีวิตที่สูญพันธุ์ไปแล้ว อยู่ในขณะที่ Copal จาก Madagascar และ Africa (มักชอบเรียกกันว่า อำพันแอฟริกา) ที่อายุไม่มากนักจะมีแมลงที่เป็นสิ่งมีชีวิตในปัจจุบันครับ ความหายากก็จะต่างกันเยอะ

แต่ Inclusion ก็ไม่ได้เป็นปัจจัยเดียวที่ทำให้อำพันราคาถูกหรือแพง...

โดยปกติแล้วอำพันที่มาจากแถบ Baltic นั้นจะพบเจอ Inclusion ที่เป็นสิ่งมีชีวิตค่อนข้างยาก ในขณะที่อำพันจากแถบ Dominican นั้นจะมี Inclusion อยู่ค่อนข้างเป็นปกติ แต่ที่อำพันของ Dominican มักจะแพงกว่า ปัจจัยหนึ่งก็เป็นเรื่องการขุดหาที่พบเจอได้ยากกว่า อีกทั้งบางที่อำพันจาก Dominican บางชนิดจะมีความพิเศษเช่น Blue Amber อำพันสีน้ำเงินอย่างในรูปข้างบนที่หายากและสวยงาม เป็นที่ต้องการในหมู่นักสะสมมาก หรืออย่างอำพันที่มาจากยุค Cretaceous ที่พบเจอได้บ้างในบางแหล่งในอเมริกา ก็จะมีพิเศษที่ว่าเป็นอำพันที่มาจากยุคไดโนเสาร์จริงๆ ซึ่งคนที่เคยดูหนังเรื่อง Jurassic Park ที่ชอบอำพันก็คงหนีไม่พ้นความต้องการที่อยากจะเป็นเจ้าของอำพันแบบมีถุงที่อาจเคยดูดเลือดไดโนเสาร์มาจริงๆแน่ๆ

แต่คุณอาจผิดหวังเมื่อรู้ความจริงเกี่ยวกับยุงและอำพัน กับการ Cloning ไดโนเสาร์ก็ได้นะครับ ถ้าคุณอ่านบทความนี้:

6 สิ่ง ที่หนังเรื่อง Jurassic Park ม้วนนี้

มารู้จัก Inclusion ชนิดต่างๆและความหายากของมัน:

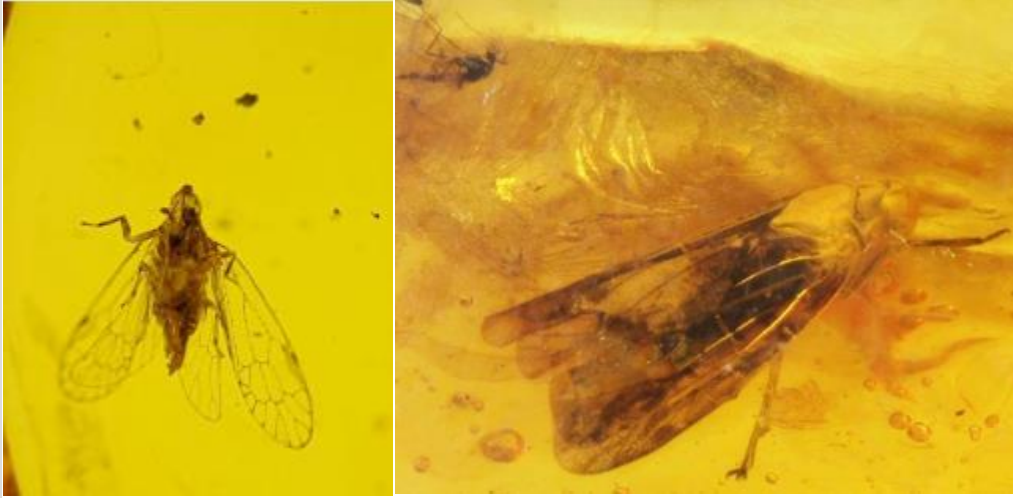
คนที่คิดจะสะสมอำพันแบบมีแมลงควรจะได้มีโอกาสศึกษาและ Inclusion ชนิดต่างๆที่พบเจอในอำพันจากหลากหลายพื้นที่ และ ยุคสมัย เพื่อที่เราจะพอดูออกได้ว่าเป็นสิ่งมีชีวิตหรือของอะไรที่อยู่ในอำพัน ดังนั้นในบทความนี้ผมเลยลองเอาภาพ Inclusion ชนิดต่างๆที่มักพบเห็นในอำพันมาแชร์ให้ดูกันเผื่อมีประโยชน์ในการสะสมครับ แนะนำว่าใครที่สนใจสะสมอำพันควรมีแว่นขยาย Loupe แบบที่ใช้ส่องดูพระและอัญมณีติดตัวไว้ เพื่อใช้ส่องดูนะครับ:

แมลงวัน (Fly)

พบเห็นได้บ่อยมากในอำพันจากทั่วโลก ต้องดูให้ดีๆ เพราะมีลักษณะคล้ายกับยุงมากครับ ถ้าไม่ดูแบบใกล้ชัด

แมลง Leaf Hopper

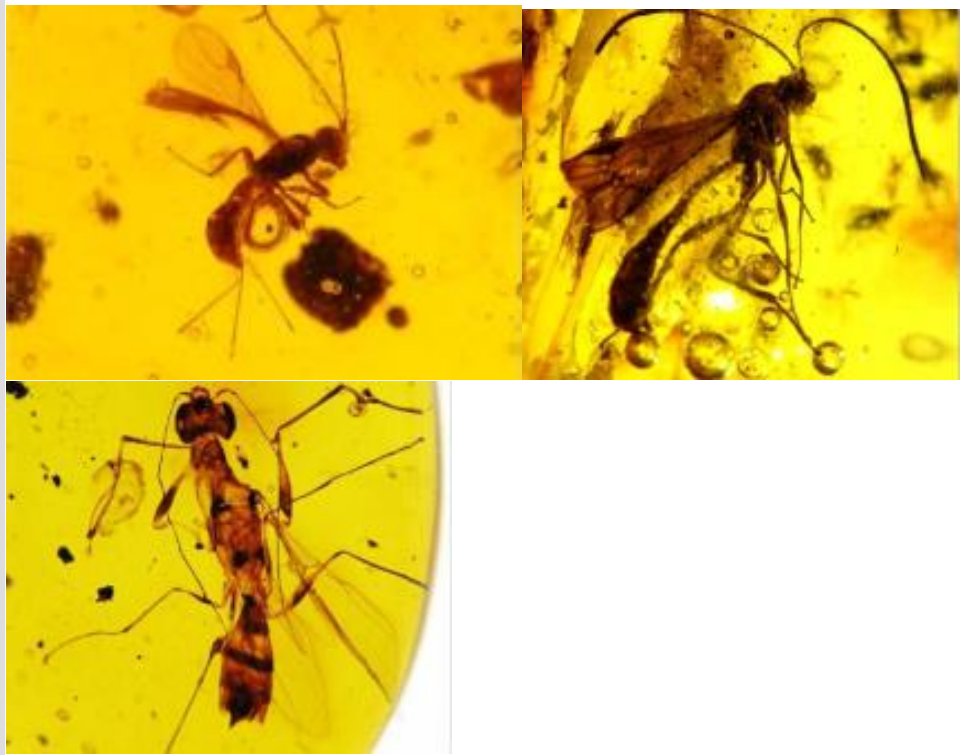
แมลงอีกหนึ่งชนิดที่พบเจอได้มากใน Baltic และ Dominican Amber ครับ

มด (Ant)

มดจะมีแบบทั้งมีปีก และ ไม่มีปีก ควรสังเกตให้ดีๆ ด้วยนะครับ เพราะแบบมีปีกจะดูคล้ายกับแมลงชนิดอื่นๆ หลายชนิด

แตน (Wasp)

อันนี้พบเจอได้ยากกว่าพวกแมลงวัน หรือ มด แต่ก็ไม่ได้ถือว่าหายากมากเป็นพิเศษครับ

ตัวด้วงและแมลงปีกแข็ง (Beetle)

แมลงพวกนี้ยังถ้ามีโครงสร้างเปลือก exoskeleton ให้เห็นได้ชัดเจน ซึ่งมักจะตอตัวใหญ่เหมือนกัน ก็วยิ่งหายาก
ครับ

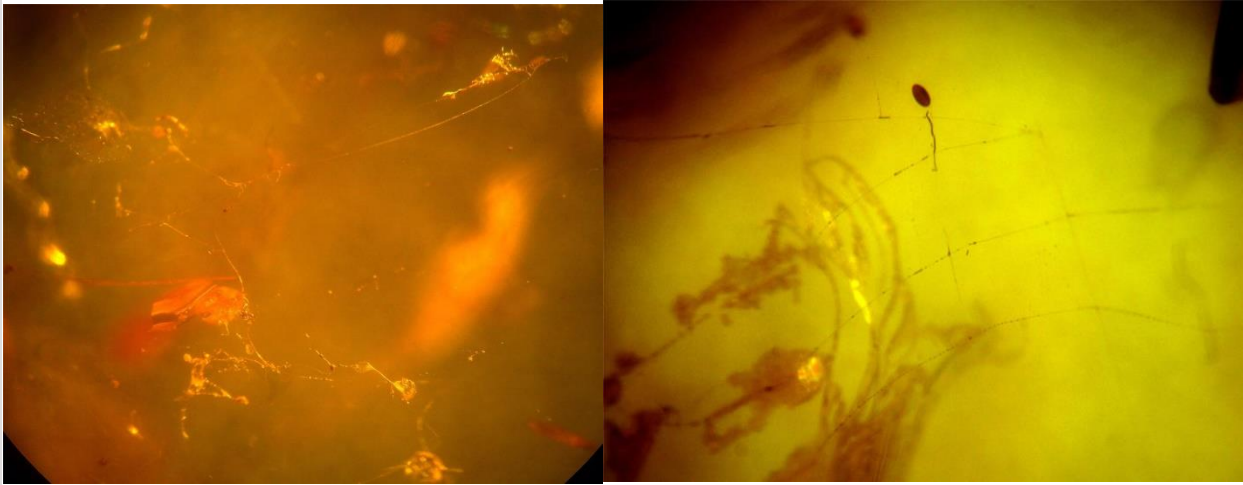
แมงมุม (Spider)

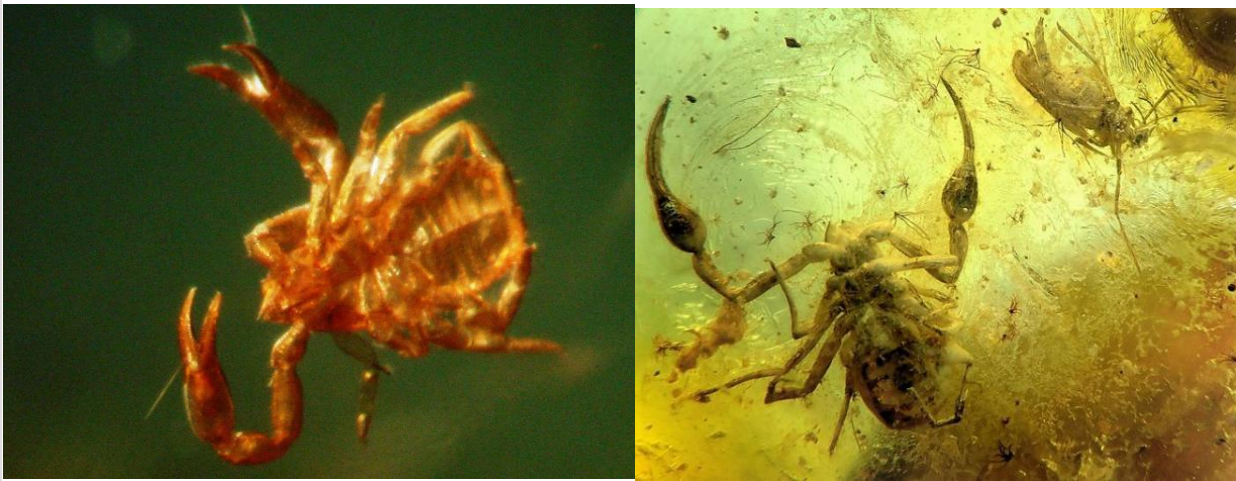

หนึ่งในแมลงนักล่าที่ได้รับความนิยมอันดับต้นๆครับ ความหายากมีมากกว่าแมลงที่พบบ่อยถึงก่อนหน้า (อาจจะยกเว้นก็แค่แมลงปีกแข็งตัวใหญ่บางชนิด) ซึ่งถ้ามีแมงมุมในอำพันให้สงสัยดูดีๆ เพราะอาจจะมีฟอสซิลใยแมงมุม (Spider Web) ที่หายากติดมาอยู่ด้วย ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นซากสิ่งมีชีวิต แต่ Trace Fossil เหล่านี้ก็มีความหายากน่าสะสมในหมู่คนเก็บอำพันมากครับ หน้าตาเป็นแบบนี้ครับ มักต้องใช้กล้องส่องหรือแว่นขยายดีๆ ถึงจะเห็นครับ:

ใยแมงมุม (Spider Web)

แมงป่อง (Pseudo-Scorpion)

จริงๆแล้วไม่ใช่แมงป่องแต่เป็นแมงสายพันธุ์ที่เป็นญาติกันที่สูญพันธุ์ไปแล้ว ขนาดจะเล็กกว่าแมงป่องปัจจุบันมาก ดูคล้ายๆแมงมุมที่มีก้าม เป็นอีกหนึ่งแมลงน้กล่าที่หายากและเป็นที่ยอมรับแสวงหาโดยนักสะสม พบเจอได้น้อยกว่าแมงมุม

กิ้งกือ และ ตะขาบ (Millepede & Centipede)

จะไม่ค่อยพบเห็นมากนัก นานๆจะเจอในอำพันดึกดำบรรพ์ซะที ให้ส่องกล้องและสังเกตุดูให้ดีๆ เพราะบางทีจะดูคล้ายหนอนมากครับ

หนอน และ ตัวอ่อนแมลง (Worm & Larvae)

อาจจะดูน่าขยะแขยงสำหรับคนหลายๆคน แต่หนอนและตัวอ่อนแมลงนั้น ก็เป็นอีกหนึ่งสิ่งมีชีวิตที่นักสะสมอำพันหลายคนเก็บกันครับ

แมลง Assassin Bug

อีกหนึ่งแมลงนักล่าที่หายาก ที่แค่ชื่อก็ฟังดูน่ากลัวแล้วครับ เหอะๆ

ยุง (Mosquito)

หลายๆคนอาจจะคิดว่ายุงในอำพันนั้นน่าจะหาง่าย และราคาถูก แต่จริงๆแล้วเป็นหนึ่งในแมลงที่หายากมากครับ ส่วนมากจะเจอแค่ยุงปัจจุบันใน Copal อำพันอายุน้อย แต่ยุงยุคดึกดำบรรพ์นั้นเป็นอะไรที่หายากมาก เพราะโดยธรรมชาติของยุงนั้นจะไม่ใช้ชีวิตหรือมีพฤติกรรมที่ทำให้มันไปอยู่แถวต้นสนที่มียางไม่ทำให้เกิดอำพันครับ ที่สำคัญอีกอย่างก็คือ หากอยากได้ยุงที่มาจากยุคไดโนเสาร์นั้นต้องเช้คดูให้ดีกว่าอำพันนั้นมาจากยุคครีเตเชียส หรือเก่ากว่านั้นหรือไม่ครับ เพราะยุงในอำพันส่วนมากนั้นจะมาจากยุคที่ไม่เก่าแก่ขนาดนั้น

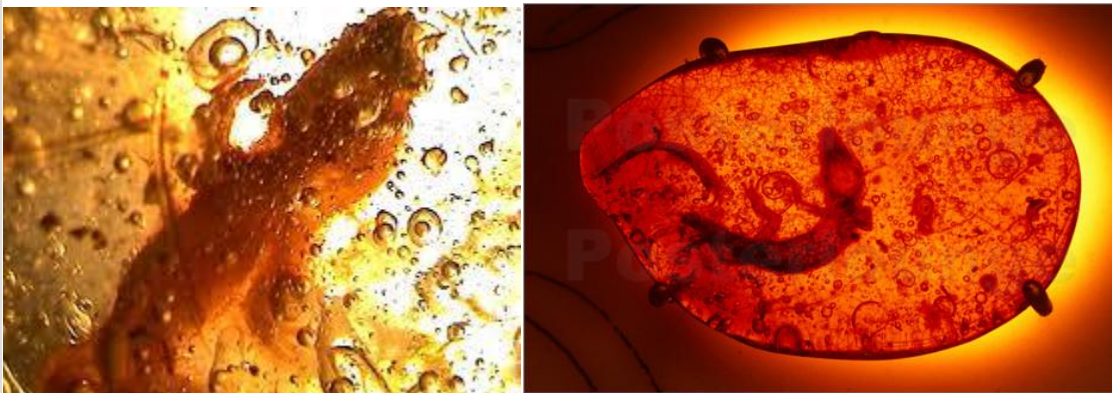

หอยทาก (Snail)

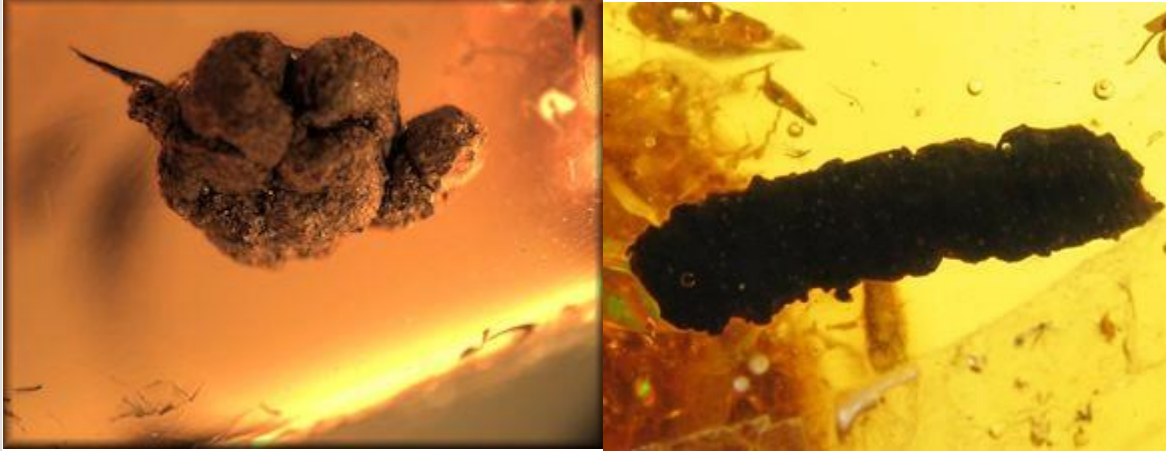
อันนี้หายากมากๆครับ ภาพนี้มาจากอำพันพม่า ซึ่งหายากและราคาแพงอยู่แล้ว แต่พอมีหอยทากด้วย ก็กลายเป็นอำพันชิ้นเทพชิ้นนึงไปเลยครับ หุๆ

จิ้งจก สัตว์เลื้อยคลาน (Reptile)

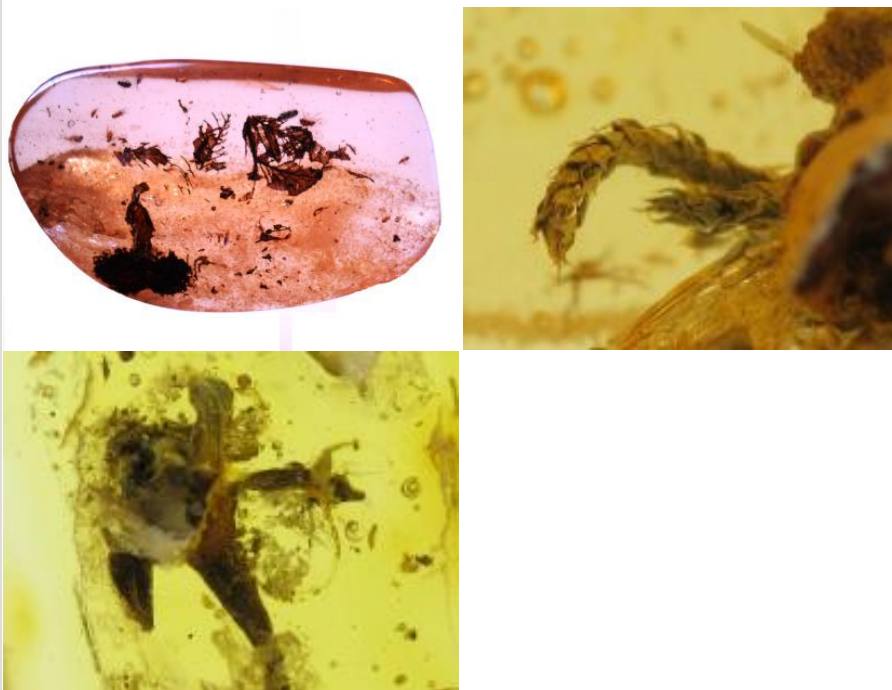
การเจอสัตว์มีกระดูกสันหลังในอำพันที่เป็นของแท้ นั้น ว่ากันว่าโอกาสที่น้อยกว่า 1 ในล้าน ซึ่งจิ้งจกในอำพันที่มีขายกันอยู่ในตลาดนั้น 99% มักจะเป็นของปลอม ที่ใช้จิ้งจกปัจจุบันในการทำขึ้นมาครับ ถ้าใครมีของแท้ก็นับว่าหายากและแพงสุดๆครับ

มูลแมลง (Insect Coprolite)

สำหรับคนที่สะสมฟอสซิลมูล (Coprolite) ก็อาจจะสนใจเก็บอ็องแมลงแบบไม่ได้กลายเป็นหินแบบอีโดโนเสาร์ หรือปลาแบบที่มักเจอกัน เข้าไปใน collection อี ได้นะครับ หุๆ

พืชและดอกไม้

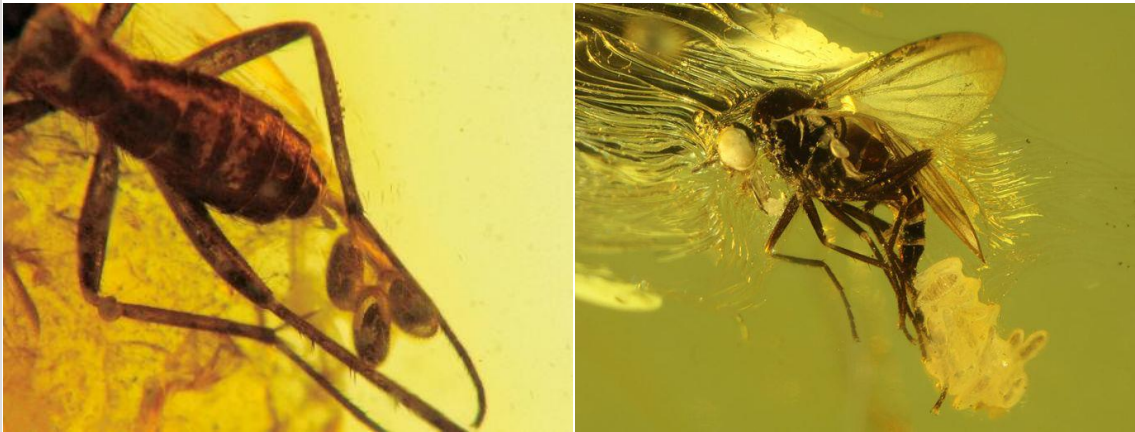

เช่นเดียวกันกับ inclusion ชนิดอื่นๆ เศษใบไม้ และ ดอกไม้ที่หายากควรมาจากพันธุ์ที่สูญพันธุ์ไปแล้วจะดีครับ

Inclusion ของสิ่งมีชีวิตใน Action พฤติกรรมต่างๆ

ฟอสซิลที่มีสิ่งมีชีวิตที่กำลังอยู่ในพฤติกรรมต่างๆ นับว่าเป็นฟอสซิลที่หายากและมีความสำคัญในเชิงบรรพชีวินวิทยา มาก เพราะมันถูกใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาสิ่งมีชีวิตโบราณ รวากับว่ามีแค่ช่วงเวลาเวลาที่แช่แข็งหยุดเวลา เหตุการณ์นั้นเอาไว้นับล้านๆปี ผมลองยกตัวอย่างของ inclusion ชนิดต่างๆที่หายากน่าสะสมมาให้ดูกันครับ:

แมลงที่กำลังวางไข่

แมลงที่กำลังผสมพันธุ์

อันนี้เป็นหนังโป๊ยุคดึกดำบรรพ์ของแท้ครับ 555

แมลงที่กำลังล่าเหยื่อ

อันนี้ก็แบบที่นักสะสมอำพันกับฟอสซิลจะนิยมและโยยหากัน ก็คือ moment ที่เห็นการล่าและสังหารหรือกินเหยื่อของนักล่าผู้นำเกรงขามอย่าง แมงมุม แมงป่อง หรือ Assassin Bug ครับ

นักสะสมอำพันหลายคนนอกจากจะต้องมีความรู้เรื่องการเลือกซื้อชนิดอำพัน, การดูแมลงข้างในและ Inclusion กับวิธีการทดสอบของจริงของปลอมแล้ว ควรจะต้องรู้และคำนึงถึงวิธีการเก็บรักษาเพื่อยืดอายุอำพันไม่ให้สีหรือเสื่อมสภาพจากปัจจัยสภาพแวดล้อมไปด้วยครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำพันที่ได้มาจากแหล่งที่มีการขุดออกมาจากชั้นหิน เพราะอำพันนั้นจะทำปฏิกิริยาทางเคมีกับออกซิเจน (ผ่านกระบวนการ Oxidation) ในอากาศ และ แสง UV รวมไปถึงอุณหภูมิในสภาพแวดล้อม ซึ่งอาจทำให้ตัวอำพันนั้นเกิดการแตก ร้าว สีเปลี่ยน และ ยังอาจส่งผลให้ inclusion หรือ แมลงข้างในสูญหายากในอำพันนั้นค่อยๆ ย่อยสลายไปได้ด้วยหากไม่ได้รับการเก็บรักษาที่ถูกต้องครับ

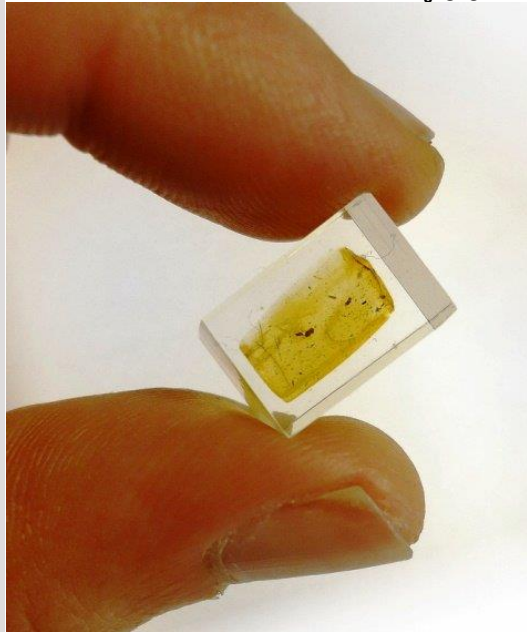
ในรูปข้างบนจะเห็นผลของอำพันที่เกิดการ Oxidation ที่สีของผิวอำพันจะเข้มขึ้นออกเป็นสีแดง เกิดรอยร้าว และแมลงข้างในอาจเริ่มย่อยสลายหายไป ซึ่งถ้าเกิดกระบวนการแบบนี้แล้วก็ต้องทำใจครับ เพราะยังไงก็ไม่สามารถรักษาให้มันกลับมาได้ มีแต่จะยืดอายุยืดเวลาการค่อยๆ เสื่อมสภาพ หรือ หยุดไม่ให้มันเสื่อมสภาพไปมากกว่านี้ครับ ซึ่งหากคนที่ไม่ได้มีอุปกรณ์เครื่องจักรหรือภาชนะที่สามารถดูดออกซิเจนและกันไม่ให้อากาศเข้าไปถึงตัวอำพันได้ก็คงจะลำบากไม่น้อยที่จะหาวิธีในการหยุดกระบวนการ Oxidation ได้ครับ

ถ้าอย่างนั้นวิธีการในการเก็บรักษาอำพัน และ สิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงมีอะไรบ้าง? ผมขอแนะนำ Tips ง่ายๆ ในการเก็บรักษาที่จะช่วยยืดอายุ

1.) เก็บให้ห่างแสงแดดจ้า, ความร้อนสูง และ รังสี UV

เก็บอำพันอย่าให้สัมผัสโดนแสงแดดโดยตรง และ ความร้อนสูง เพื่อป้องกันรังสี UV และเพื่อไม่ให้อำพันเกิดความเสียหายจากความร้อนที่สูงมากได้ แล้วก็สำหรับใครที่ชื่นชอบการใช้แสง Black Light หรือ Short Wave & Long-Wave UV ในการส่องเพื่อให้อำพันดูเป็นสีสะท้อนแสงในความมืด ผมแนะนำว่าอย่าทำแบบนั้นแะเป็นระยะเวลานาน หรือทำเป็นตู้โชว์แบบเปิดแสง Black Light ส่อง แบบที่คนสะสมแร่เรืองแสงทำกันในตู้โชว์ครับ

2.) เก็บอำพันไว้ในภาชนะหรือกล่องสุญญากาศ หรือ ที่มีอากาศเข้าได้น้อย

อันนี้ก็เป็นอีกหนึ่งวิธีในการปิดผนึกไม่ให้อำพันโดนอากาศหรือออกซิเจนเลย ดังนั้นกระบวนการ Oxidation ก็จะไม่เกิดขึ้นครับ แต่ถ้าใครไม่มีอุปกรณ์หรือช่างที่จะทำแบบนี้ได้ การเก็บใส่ในกล่องที่ปิดอย่างมิดชิดก็พอจะลดระดับของอากาศและออกซิเจนได้บ้างเล็กน้อย ถึงแม้จะไม่สามารถกันได้ 100% แต่ก็ยังดีกว่าไม่ทำอะไรครับ

3.) เคลือบอำพันด้วยสารที่กันออกซิเจนได้อยู่เป็นระยะๆ

น้ำยาแลคเกอร์บางชนิด หรือ Wax เคลือบผิวรูปแบบ Soft Silicon บางชนิด ที่ต้องไม่มีสารเคมีในการทำความสะดวกปนเจืออยู่ สามารถใช้ทาเพื่อเคลือบผิวของอำพันกันไม่ให้ออกซิเจนเข้าได้ครับ ผู้เชี่ยวชาญบางคนจะแนะนำให้เอา Collection อำพันมาเคลือบซ้ำประมาณปีละ 2 ครั้งก็สามารถช่วยเก็บรักษาและยืดอายุความสวยงามของอำพันไปได้อีกยาวนานครับ แต่ก็ยังมีสารเคลือบจากธรรมชาติอีกชนิดครับที่คนเล่นอำพันบางคนจะแนะนำให้ใช้ ที่ Low Cost และปลอดภัย ซึ่งนั่นก็คือ.....

4.) ใช้ไขมันจากร่างกายเราในการเคลือบ

ไขมันบริเวณข้างๆจมูกหรือบริเวณหน้าผากสามารถใช้เคลือบอำพันได้อย่างดีชนิดหนึ่ง ดังนั้นเวลาที่เราเอาอำพันออกมาชื่นชมหรือสัมผัสเล่นๆ ผู้เชี่ยวชาญและนักสะสมอำพันบางคนจะแนะนำให้ใช้นิ้วมือถูตามบริเวณที่มีไขมันเหล่านี้แล้วเอามาสัมผัสสารอบๆตัวอำพัน ชั้นไขมันจากร่างกายคนจะช่วยให้เคลือบผิวและลงไปช่วยอุดรูตามรอยแตกร้าวเล็กๆที่จะกันไม่ให้ออกซิเจนเข้าไปได้ อันนี้แนะนำให้ทำซ้ำประมาณปีละ 2 ครั้งเช่นกันครับ

สร้อยอำพันที่แพงที่สุดในโลก?!

เอารูปอำพันชิ้นเทพมาฝากครับ อันนี้เป็นสร้อยที่ร้อยจากอำพันชิ้นดีของ Dominican Republic ที่แต่ละเม็ดนอกจากจะมีอายุมากกว่า 40 ล้านปีที่ถูกคัดและขัดมาอย่างดีแล้ว ยังมีแมลงและ Inclusion ที่หายากหลายๆชนิดอยู่ด้วยกันในสร้อยเส้นเดียว เรียกได้ว่าเป็นรวมมิตรอำพันฟอสซิลแบบคุณภาพดีที่สุดในเส้นเดียวกัน

ตัวอย่างของเม็ดอำพันที่เป็นส่วนหนึ่งของสร้อยระดับเทพอันนี้

สร้อยเส้นนี้ถูกนำไปประมูลโดย Lawrence's Auctioneers โดยคาดว่าจะมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า \$15,000 (ประมาณ 450,000 บาท) เหนือๆใครมีเงินมีปัญหาซื้อของชั้นเทพขนาดนั้นได้ก็ขอให้โชคดีครับ แต่ถ้าใครทุนไม่สูงขนาดนั้น ก็มาเน้นสะสมอำพันแบบชั้นสามัญชนคนธรรมดาก็ได้ความสุขไม่แพ้กันครับ หุๆ

ลองอ่านเคล็ดลับวิธีการสะสมและทดสอบอำพันได้ในบทความข้างล่างนี้เลยครับ

อำพันชั้นเทพของจริง!! ห้องในพระราชวังทำจากอำพันทั้งห้อง!!

อำพันชั้นเทพแค่นี้ ก็คงยากที่จะตะลึงตื่นตาตื่นใจได้มากไปกว่าห้องที่ทำจากอำพันทั้งห้อง!!

ภาพนี้คือ "ห้องอำพัน" (The Amber Room) ที่อยู่ในพระราชวัง Catherine Palace ประเทศรัสเซีย เป็นห้องที่ถูกสร้างขึ้นมาโดยความร่วมมือระหว่างช่างฝีมือชาวเยอรมันและชาวรัสเซีย ใน ค.ศ. 1701-1709 ตัวห้องออกแบบโดยประติมากรชาวเยอรมันอันเดรียส ชลือเตอร์และสร้างโดยช่างอำพันชาวเดนมาร์กก็อตต์ฟรีด วูลแฟรม และตั้งอยู่ในพระราชวังชาร์ลอตเตนบวร์กมาจนกระทั่งปี ค.ศ. 1716เมื่อพระเจ้าฟรีดริช วิลเฮล์มที่ 1 แห่งปรัสเซียถวายให้แก่ซาร์ปีเตอร์มหาราชแห่งจักรวรรดิรัสเซีย ห้องที่ได้รับการขยายและบูรณปฏิสังขรณ์หลายครั้งเมื่อไปอยู่ในรัสเซียแล้วมีขนาดกว่า 55 ตารางเมตรและใช้อำพันทั้งสิ้น 6 ตัน ห้องนี้ถูกรื้อเป็นชิ้นระหว่างสงครามโลกครั้งที่สองโดยนาซีเยอรมนีเพื่อจะทำการส่งไปยังเคอนิกส์แบร์ก แต่หลังจากนั้นห้องอำพันก็สูญหายไประหว่างความยุ่งเหยิงที่เกิดขึ้นในบั้นปลายของสงคราม ซะตาของห้องยังคงเป็นเรื่องลึกลับและยังคงเป็นสิ่งที่สืบหากันอยู่

ในปี ค.ศ. 1979 ก็ได้มีการพยายามสร้างห้องอำพันกันขึ้นมาใหม่ที่ซาร์สโคเยเซโล ในปี ค.ศ. 2003 หลังจากดำเนินการสร้างและตกแต่งอยู่เป็นเวลาหลายสิบปี ห้องอำพันที่สร้างขึ้นโดยช่างฝีมือชาวรัสเซียก็เปิดขึ้นอีกครั้งในพระราชวังแคทเธอรีนในเซนต์ปีเตอส์เบิร์กในรัสเซีย ใครที่ชื่นชอบอำพัน ห้องนี้คงเป็นสวรรค์เลยทีเดียวครับ หุๆ

ค้นพบจิ้งจกอายุ 23 ล้านปีในอำพันจาก Mexico!!

นักวิทยาศาสตร์จาก Mexico ค้นพบซากฟอสซิลจิ้งจกอายุกว่า 23 ล้านปี ที่ยังมีสภาพสมบูรณ์มากถูกเก็บรักษาไว้อย่างดีในอำพันที่ถูกขุดพบใน Simojovel ที่เป็น Amber Deposit ที่มีชื่อของ Chiapas ในประเทศ Mexico

การค้นพบซากดึกดำบรรพ์ของสัตว์มีกระดูกสันหลังในอำพันแบบนี้มีสภาพสมบูรณ์แบบนี้ นับว่าเป็นสิ่งที่ยากมาก ว่ากันว่าอำพันที่มีซากฟอสซิลจิ้งจกที่มีการซื้อขายในตลาดนักสะสมนั้นน้อยกว่า 99% จะเป็นของปลอมที่ทำขึ้นมา

จิ้งจกในอำพันชิ้นนี้ยังมีเนื้อเยื่อและ soft tissueหลงเหลืออยู่ในตัวฟอสซิล ทำให้อำพันชิ้นนี้เป็นหนึ่งในอำพันที่มีคุณค่าทางบรรพชีวินวิทยาที่สุดในโลกชิ้นหนึ่ง ซึ่งตอนนี้อำพันชิ้นนี้ถูกเก็บรักษาไว้ที่ Amber Museum ที่ San Cristobal de las Casas เพื่อให้ นักวิทยาศาสตร์ได้ค้นคว้าศึกษาฟอสซิลชิ้นนี้ต่อไป

อ้างอิงเนื้อหาจาก: Fox News Latino

สำหรับคนที่สะสมอำพันนั้น อำพัน Mexico ที่มาจาก Chiapas นั้นนับว่าเป็นหนึ่งในอำพันที่นักสะสมอำพันและฟอสซิลหลายคนชื่นชอบ โดยเฉพาะอำพันสีเขียวและสีน้ำเงิน ที่จะหายากกว่าอำพันสีน้ำผึ้งที่พบปกติ